

АГЕНЦИЈА ЗА ХРАНА И ВЕТЕРИНАРСТВО

Врз основа на член 54-а став (21) од Законот за безбедност на храната (*) („Службен весник на Република Македонија” бр. 157/10, 53/11, 1/12, 164/13, 187/13, 43/14, 72/15, 129/15, 213/15, 39/16, 64/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.209/23), директорот на Агенцијата за храна и ветеринарство донесе

ПРАВИЛНИК ЗА ПОСЕБНИТЕ БАРАЊА ЗА БЕЗБЕДНОСТ НА ХРАНАТА ЗА ПОСЕБНИТЕ ГРУПИ НА ПОТРОШУВАЧИ, СОСТАВОТ И НАЧИНОТ НА ОЗНАЧУВАЊЕТО, ДОПОЛНИТЕЛНИТЕ ЗАДОЛЖИТЕЛНИ ИНФОРМАЦИИ ПОВРЗАНИ СО ОСОБЕНОСТИТЕ НА ХРАНАТА ЗА ПОСЕБНИ ГРУПИ ПОТРОШУВАЧИ, КОЛИЧЕСТВОТО, ФОРМАТА И ВИДОТ НА ДОДАДЕНИ ВИТАМИНИ, МИНЕРАЛИ И ДРУГИ СУПСТАНЦИИ ВО ХРАНАТА, КАКО И НАЧИНОТ И БАРАЊАТА ЗА НИВНО ОЗНАЧУВАЊЕ, РЕКЛАМИРАЊЕ И ПРЕЗЕНТИРАЊЕ (*)

Член 1

Со овој правилник се пропишуваат посебните барања за безбедност на храната за посебните групи на потрошувачи, составот и начинот на означувањето, дополнителните задолжителни информации поврзани со особеностите на храната за посебни групи на потрошувачи, количеството, формата и видот на додадени витамини, минерали и други супстанции во храната, како и начинот и барањата за нивно означување, рекламирање и презентирање.

Член 2

Одделни поими употребени во овој правилник го имаат следното значење:

- 1) „Доенчиња“ се деца на возраст до 12 месеци;
- 2) „Мали деца“ се деца на возраст меѓу една и три години;
- 3) „Почетна формула за доенчиња“ е храна наменета за употреба од доенчиња во првите месеци од нивниот живот, која е самата доволна да ги задоволи нутритивните потреби на доенчињата до воведувањето на соодветно дополнително хранење;
- 4) „Последователна формула за доенчиња“ е храна наменета за употреба од доенчиња, кога е воведено соодветно дополнително хранење и претставува главна течна компонента при постепено збогатување на исхраната на овие доенчиња;

* Со овој правилник се врши усогласување со Регулативата на Комисијата (ЕУ) бр. 609/2013 од Европскиот парламент и Совет од 12 јуни 2013 година на храна наменета за доенчиња и мали деца, храна за посебни медицински намени и храна за целосна замена на дневните оброци за регулирање на телесната тежина и укинување на Директивата на Советот 92/52/ЕЕЗ, Директиви на Комисијата 96/8/ЕС, 1999/21/ЕС, 2006/125/ЕС и 2006/141/ЕС, Директива 2009/39/ЕС на Европската Регулатива на Парламентот и на Советот и на Комисијата (ЕЗ) бр. 41/2009 и (ЕЗ) бр. 953/2009 (CELEX бр. 32013R0609), Регулативата на Комисијата (ЕУ) бр. 2017/1091 од 10 април 2017 година за изменување и дополнување на Анексот на Регулативата (ЕУ) бр. 609/2013 на Европскиот парламент и на Советот во однос на листата на супстанции што може да се додадат на преработената храна од житарки и храна за бебиња и на храната за посебни медицински цели (CELEX бр. 32017R1091), Регулативата на Комисијата (ЕУ) бр. 2021/571 од 20 јануари 2021 година за изменување и дополнување на Анексот на Регулативата (ЕУ) бр. 609/2013 на Европскиот парламент и на Советот што се однесува на листата на супстанции што може да се додадат во почетна и последователна формула, храна за мали деца и преработена храна на база на житарки (CELEX бр. 32021R0571), Регулативата на Комисијата (ЕУ) бр. 2023/439 од 16 декември 2022 година за изменување и дополнување на Анексот на Регулативата (ЕУ) бр. 609/2013 на Европскиот парламент и на Советот да се дозволи употреба на никотинамид рибозид хлорид како извор на ниацин во храна за посебни медицински намени и храна за целосна замена на дневните оброци за регулирање на телесна тежина (CELEX бр. 32023R0439) и Регулатива на Комисијата (ЕУ) 2024/2791 од 29 јануари 2024 година за изменување на Анексот на Регулативата (ЕУ) бр. 609/2013 на Европскиот парламент и на Советот за да се дозволи употреба на железен млечен казеинат како извор на железо во замена за целосна исхрана за контрола на телесната тежина и во храна за посебни медицински цели, освен храна за доенчиња и мали деца (CELEX бр. 32024R2791).

5) „Преработена храна на житна основа“ е храна:

а) наменета да ги задоволи специфичните барања на доенчиња во добра здравствена состојба во периодот на одвикнување од доење, како и на мали деца во добра здравствена состојба како додаток на нивниот режим на исхрана и/или за нивно постепено приспособување кон обична храна и

б) која припаѓа на една од следните категории:

- храна на житна основа, во која има, или на која се додава млеко или други соодветни нутритивни течности;

- храна на житна основа со додадена високо протеинска храна која има, или на која се додава вода или друга течност, која не содржи протеини;

- тестенини, кои се употребуваат по подготовка во врела вода или друга соодветна течност;

- двопек и бисквити, кои се употребуваат директно или мелени со додавање на вода, млеко или друга соодветна течност;

б) „Детска храна“ е храна наменета да ги задоволи специфичните барања на доенчиња во добра здравствена состојба во периодот на одвикнување од доење, како и на мали деца во добра здравствена состојба како додаток на нивниот режим на исхрана и/или за нивно постепено приспособување кон обична храна, освен:

а) преработена храна на житна основа и

б) пијалоци на млечна основа и слични производи, наменети за мали деца;

7) „Храна за посебни медицински намени“ е храна, посебно преработена или составена и наменета за диетална исхрана на пациенти, вклучувајќи доенчиња која се користи под медицински надзор; наменета е за целосна или делумна исхрана на пациенти со ограничен, намален или нарушен капацитет за внесување, варење, апсорбирање, метаболизирање или излучување обична храна или одредени хранливи состојки содржани во неа или метаболити или пациенти со други медицински одредени потреби за нутриенси, при што не може да биде постигнато диетално регулирање само со промена на нормалниот режим на исхрана и

8) „Храна презентирана како целосна замена на дневни оброци за регулирање на телесната тежина“ е храна со специфичен состав, наменета да се користи во нискокалорични режими на исхрана за намалување на телесната тежина, кои, ако се користат во согласност со упатствата на операторот со храна од прехранбената индустрија, целосно ја заменуваат дневната исхрана.

Член 3

Овој правилник се применува на следната храна за посебните групи на потрошувачи:

1) почетна формула за доенчиња и последователна формула за доенчиња;

2) преработена храна на житна основа и детска храна;

3) храна за посебни медицински намени и

4) храна презентирана како целосна замена на дневните оброци за регулирање на телесната тежина.

Член 4

(1) Храната за посебни групи на потрошувачи од член 3 од овој правилник може да се стави во промет само ако е во согласност со овој правилник.

(2) Храната за посебни групи на потрошувачи од член 3 од овој правилник може да се стави во малопродажба во форма на претходно спакуван производ или производ во оригинално пакување.

Член 5

Со цел да се обезбеди високо ниво на заштита на здравјето на потрошувачите за кои е наменета храната наведена во член 3 од овој правилник, се применува принципот на претпазливост во однос на утврдена можност за штетни ефекти по здравјето на луѓето од член 8 од Законот за безбедност на храната (*¹).

Член 6

Храната за посебни групи потрошувачи од член 3 од овој правилник, треба да ги исполнува општите барања од прописите од областа на храната, како и посебните барања што се пропишани со овој правилник.

Член 7

(1) Составот на храната од член 3 од овој правилник, треба да ги задоволи нутритивните потреби и да е погодна за луѓето за кои е наменета, во согласност со општо прифатените научни податоци.

(2) Храната од член 3 од овој правилник, не треба да содржи супстанции во количини со кои би се загрозило здравјето на луѓето, за кои е наменета.

(3) За супстанциите кои се произведени наноматеријали, усогласеноста со барањата од став (2) на овој член, каде што е соодветно, се докажува врз основа на соодветни методи за тестирање.

(4) Врз основа на општо прифатените научни податоци, супстанциите додадени во храната од член 3 од овој правилник, за потребите на барањата од став (1) на овој член, треба да се биолошки достапни за употреба од страна на човечкото тело, да имаат нутритивно или физиолошко дејство и да се соодветни за потрошувачите за кои е наменета храната.

(5) По исклучок на одредбите на член 4 став (1) од овој правилник, храната од член 3 од овој правилник, може да содржи храна или супстанции произведени со иновирани технологии, доколку овие супстанции ги исполнуваат барањата за ставање во промет согласно Правилникот за посебните барања за безбедност на храната произведена со иновирани технологии (*²).

(6) Означувањето, рекламирањето и презентирањето на храната од член 3 од овој правилник треба да обезбедат информации за соодветната употреба на таква храна, кои не се лажни и не и припишуваат на таквата храна својства за превенција, третман или лекување на болести кај луѓето, ниту упатуваат на такви својства.

(7) Одредбите од став (6) на овој член не ограничуваат споделување на сите корисни информации или препораки, наменети исклучиво за лица квалификувани во областа на медицината, исхраната и фармацијата или за други здравствени работници одговорни за неа на мајките и децата.

Член 8

(1) Означувањето, рекламирањето и презентирањето на формула за доенчиња и последователна формула за доенчиња треба да биде осмислено така што да не се обесхрабри доењето.

(2) Означувањето, рекламирањето и презентирањето на формула за доенчиња, како и означувањето на последователната формула за доенчиња, не треба да содржи слики на доенчиња или други слики или текст кои можат да ја идеализираат употребата на таквите формули.

(3) По исклучок на одредбите од став (2) на овој член, може да има графичко претставување за полесно препознавање на формулата за доенчиња и на последователната формула за доенчиња, како и илустрирање на начините за нивно подготвување.

Член 9

(1) Само супстанциите од Прилогот кој е составен дел на овој правилник што спаѓаат во следните видови супстанции:

- 1) витамини;
- 2) минерали;
- 3) аминокиселини;
- 4) карнитин и таурин;
- 5) нуклеотиди и
- 6) холин и инозитол

можат да се додаваат во една или повеќе од храната за посебни групи потрошувачи наведени во член 3 од овој правилник, доколку истите се во согласност со барањата содржани во Прилогот од овој правилник, а наведени во став (3) на овој член.

(2) Супстанциите од Прилогот од овој правилник треба да ги исполнуваат барањата од членовите 6 и 7 од овој правилник и посебните барања од прописите од областа на безбедност на храната.

(3) Количеството, формата и видот на витамини, минерали и други супстанции кои можат да се додаваат во категориите храна за посебни групи потрошувачи наведени во член 3 од овој правилник, се дадени во Прилогот од овој правилник кој ги содржи следните елементи:

1) категории на храна за посебни групи потрошувачи наведена во член 3 од овој правилник, во која можат да се додаваат супстанции што спаѓаат во видовите супстанции наведени во став (1) на овој член;

2) името, описот на супстанцијата и каде што е соодветно, спецификацијата на нејзината форма;

3) кога е соодветно, барањата за употреба на супстанцијата и

4) кога е соодветно, барањата за чистота, применливи за таа супстанција.

(4) Барањата за чистота утврдени со прописите во областа на храната, кои се применуваат за супстанциите вклучени во листата на супстанции од Прилогот од овој правилник, кога тие се користат за производство на храна за цели различни од целите на овој правилник, се применуваат за овие супстанции и кога тие се користат за целите на овој правилник, освен ако не е наведено поинаку во овој правилник.

(5) За супстанциите од Прилогот од овој правилник, за кои не се одредени барања за чистота ќе се применуваат општо прифатените критериуми за чистота препорачани од меѓународните тела од областа на безбедност на храната.

(6) Супстанциите кои не припаѓаат на видовите супстанции од став (1) на овој член, можат да се додаваат во храната, од член 3 од овој правилник, доколку ги исполнуваат барањата од членовите 6 и 7 од овој правилник и кога е применливо, посебните барања од прописите од областа на безбедност на храната.

(7) Количеството на додадени витамини, минерали и други супстанции во храната за секоја посебна група на потрошувачи се утврдува во зависност од намената на храната.

Член 10

Овој правилник престанува да важи со денот на пристапувањето на Република Северна Македонија во Европската Унија.

Член 11

Со денот на влегувањето во сила на овој правилник престанува да важи Правилникот за посебните барања за безбедност на храната за посебна нутритивна употреба (*) („Службен весник на Република Македонија” бр. 158/11 и 80/13) и Прилог 4 од Правилникот за посебните барања за безбедност на храната за посебна нутритивна употреба - преработена храна на житна основа и детска храна за доенчиња и мали деца (*) („Службен весник на Република Македонија” бр. 21 /11).

Член 12

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

Бр. 02-653/4
19 мај 2025 година
Скопје

Агенција за храна и ветеринарство
Директор,
д-р **Оливер Миланов**, с.р.

Супстанции кои се додаваат во храната за посебни групи потрошувачи

Супстанција		Категории на храна за посебни групи потрошувачи			
		Почетна формула за доенчиња и последовател на формула за доенчиња	Преработена храна на житна основа и детска храна	Храна за посебни медицинск и намени	Храна презентирана како целосна замена на дневните оброци за регулирање на телесна тежина
Витамини					
Витамин А					
	ретинол	X	X	X	X
	ретинил ацетат	X	X	X	X
	ретинил палмитат	X	X	X	X
	бета-каротин		X	X	X
Витамин Д					
	ергокалциферол	X	X	X	X
	холекалциферол	X	X	X	X
Витамин Е					
	D-алфа-токоферол	X	X	X	X
	DL-алфа-токоферол	X	X	X	X
	D- алфа токоферил ацетат	X	X	X	X
	DL-алфа токоферил ацетат	X	X	X	X
	D-алфа-токоферил киселина сукцинат			X	X
	D-алфа-токоферил полиетилен гликол-1000 сукцинат (ТПГС)			X	
Витамин К					
	Филохинон (фитомена дион)	X	X	X	X
	Менахинон (*)			X	X
Витамин Ц					
	L-аскорбинска киселина	X	X	X	X
	натриум-L-аскорбат	X	X	X	X
	калциум-L-аскорбат	X	X	X	X
	калиум-L-аскорбат	X	X	X	X
	L-аскорбил б палмитат	X	X	X	X
Супстанција		Храна за посебни групи потрошувачи			
		Почетна формула за доенчиња	Преработена храна на житна основа	Храна за посебни медицинск	Храна презентирана како целосна

	и последовател на формула за доенчиња	и детска храна	и намени	замена на дневните оброци за регулирање на телесна тежина
Тиамин				
	тиамин хидрохлорид	X	X	X
	тиамин монокитрат	X	X	X
Рибофлавин				
	рибофлавин	X	X	X
	рибофлавин 5'-фосфат, натриум	X	X	X
Ниацин				
	никотинска киселина	X	X	X
	никотинамид	X	X	X
	никотинамид рибозид хлорид		X	X
Витамин Б6				
	пиридоксин хидрохлорид	X	X	X
	пиридоксин 5'-фосфат	X	X	X
	пиридоксин дипалмитат		X	X
Фолат				
	фолна киселина (птероилмоноглутаминска киселина)	X	X	X
	калциум-L-метилфолат	X	X	X
Витамин Б12				
	цијанокобаламин	X	X	X
	хидрокобаламин	X	X	X
Биотин				
	D-биотин	X	X	X
Пантотенска киселина				
	D-пантотенат, калциум	X	X	X
	D-пантотенат, натриум	X	X	X
	декспантенол	X	X	X
Минерали				
	Калиум			
	калиум бикарбонат	X		X
	калиум карбонат	X		X
Храна за посебни групи потрошувачи				
Супстанција	Почетна формула за доенчиња и последовател на формула за	Преработена храна на житна основа и детска храна	Храна за посебни медицинск и намени	Храна презентирана како целосна замена на дневните оброци за регулирање на телесна тежина

		доенчиња			
	калиум хлорид	X	X	X	X
	калиум цитрат	X	X	X	X
	калиум глуконат	X	X	X	X
	калиум глицерофосфат		X	X	X
	калиум лактат	X	X	X	X
	калиум хидроксид	X		X	X
	калиумови соли на ортофосфорна киселина	X		X	X
	магнезиум калиум цитрат			X	X
	Калциум				
	калциум карбонат	X	X	X	X
	калциум хлорид	X	X	X	X
	калциумови соли на лимонска киселина	X	X	X	X
	калциум глуконат	X	X	X	X
	калциум глицерофосфат	X	X	X	X
	калциум лактат	X	X	X	X
	калциумови соли на ортофосфорна киселина	X	X	X	X
	калциум хидроксид	X	X	X	X
	калциум оксид		X	X	X
	калциум сулфат			X	X
	калциум бисглицинат			X	X
	калциум цитрат малат			X	X
	калциум малат			X	X
	калциум L-пидолат			X	X
	Калциум фосфорил олигосахариди			X	
		Храна за посебни групи потрошувачи			
	Супстанција	Почетна Формула за доенчиња и последовател на формула за доенчиња	Преработена храна на житна основа и детска храна	Храна за посебни медицинск и намени	храна презентирана како целосна замена на дневните оброци за регулирање на телесна тежина
	Магнезиум				
	магнезиум ацетат			X	X
	магнезиум карбонат	X	X	X	X
	магнезиум хлорид	X	X	X	X
	магнезиумови соли на лимонска киселина	X	X	X	X
	магнезиум	X	X	X	X

		глюконат				
		магнезиум глицерофосф ат		X	X	X
		магнезиумов и соли на ортофосфорн а киселина	X	X	X	X
		магнезиум лактат		X	X	X
		магнезиум хидроксид	X	X	X	X
		магнезиум оксид	X	X	X	X
		магнезиум сулфат	X	X	X	X
		магнезиум L- аспартат			X	
		магнезиум бисглицинат			X	X
		магнезиум L- пидолат			X	X
		магнезиум калиум цитрат			X	X
	Железо					
		железен карбонат		X	X	X
		железен цитрат	X	X	X	X
		железен амониум цитрат	X	X	X	X
		железен глюконат	X	X	X	X
		железен фумарат	X	X	X	X
		железен натриум дифосфат		X	X	X
		железен лактат	X	X	X	X
			Храна за посебни групи потрошувачи			
	Супстанција	Почетна формула за доенчиња и последовател на формула за доенчиња	Преработен а храна на житна основа и детска храна	Храна за посебни медицинск и намени	Храна презентирана како целосна замена на дневните оброци за регулирање на телесна тежина	
		железен	X	X	X	X

		сулфат				
		железен амониум фосфат			X	X
		железен натриум ЕДТА			X	X
		железен дифосфат (железен пирофосфат)	X	X	X	X
		железна сахароза		X	X	X
		елементарн о железо (карбонилн о + электролит но + редуцирано со водород)		X	X	X
		железен бисглицина т	X	X	X	X
		железен L- пидолат			X	X
		железен казеинат од млеко (5)			X (во производи кои не се наменети за доенчиња и мали деца)	X
	Цинк					
		цинк ацетат	X	X	X	X
		цинк хлорид	X	X	X	X
		цинк цитрат	X	X	X	X
		цинк глуконат	X	X	X	X
		цинк лактат	X	X	X	X
		цинк оксид	X	X	X	X
		цинк карбонат			X	X
		цинк сулфат	X	X	X	X
		цинк бисглицина т			X	X
	Бакар					
		бакарен	X	X	X	X

		карбонат				
		бакарен цитрат	X	X	X	X
		бакарен глюконат	X	X	X	X
		бакарен сулфат	X	X	X	X
		бакар лизин комплекс	X	X	X	X
	Манган					
		манган карбонат	X	X	X	X
		манган хлорид	X	X	X	X
			Храна за посебни групи потрошувачи			
Супстанција			Почетна формула за доенчиња и последователн а формула за доенчиња	Преработен а храна на житна основа и детска храна	Храна за посебни медицинск и намени	Храна презентирана како целосна замена на дневните оброци за регулирање на телесна тежина
		манган цитрат	X	X	X	X
		манган глюконат	X	X	X	X
		манган глицерофос фат		X	X	X
		манган сулфат	X	X	X	X
	Флуорид					
		калиум флуорид			X	X
		натриум флуорид			X	X
	Селен					
		натриум селенат	X		X	X
		натриум хидроген селенит			X	X
		натриум селенит	X		X	X
		квасец збогатен со селен (2)			X	X
	Хром					

		хром (III) хлорид и негови хексахидрат и			X	X
		хром (III) сулфат и негови хексахидрат и			X	X
		хром пиколинат			X	X
	Молибден	амониум молибдат			X	X
		натриум молибдат			X	X
	Јод					
		калиум јодид	X	X	X	X
		калиум јодат	X	X	X	X
		натриум јодид	X	X	X	X
		натриум јодат		X	X	X
	Натриум					
		натриум бикарбонат	X		X	X
		натриум карбонат	X		X	X
Храна за посебни групи потрошувачи						
Супстанција		Почетна формула за доенчиња и последователна формула за доенчиња	Преработена храна на житна основа и детска храна	Храна за посебни медицинск и намени	Храна презентирана ко целосна замена на дневните оброци за регулирање на телесна тежина	
		натриум хлорид	X		X	X
		натриум цитрат	X		X	X
		натриум глуконат	X		X	X
		натриум лактат	X		X	X
		натриум хидроксид	X		X	X
		натриумови соли на	X		X	X

		ортофосфорна киселина				
	Бор	натриум борат			X	X
		борна киселина			X	X
Аминокиселини (3)						
		L-аланин		—	X	X
		L- аргинин	X и негов хидрохлорид	X и негов хидрохлорид	X	X
		L-аспартна киселина			X	
		L- цитрулин			X	
		L- цистеин	X и негов хидрохлорид	X и негов хидрохлорид	X	X
		Цистин ⁽⁴⁾	X и негов хидрохлорид	X и негов хидрохлорид	X	X
		L-хистидин	X и негов хидрохлорид	X и негов хидрохлорид	X	X
		L- глутаминска киселина			X	X
		L- глутамин			X	X
		глицин			X	
		L-изолеуцин	X и негов хидрохлорид	X и негов хидрохлорид	X	X
		L-леуцин	X и негов хидрохлорид	X и негов хидрохлорид	X	X
		L-лизин	X и негов хидрохлорид	X и негов хидрохлорид	X	X
		L-лизин ацетат			X	X
		L-метонин	X	X	X	X
		L-орнитин			X	X
		L-фенилаланин	X	X	X	X
		L-пролин			X	
Храна за посебни групи потрошувачи						
Супстанција			Почетна формула за доенчиња и последователна формула за доенчиња	Преработена храна на житна основа и детска храна	Храна за посебни медицински намени	Храна презентирана како целосна замена на дневните оброци за регулирање на телесна тежина
		L- треонин	X	X	X	X
		L- триптофан	X	X	X	X
		L- тирозин	X	X	X	X
		L- валин	X	X	X	X
		L- серин			X	
		L- аргинин-L-			X	

		аспартат				
		L-лизин-L-аспартат			X	
		L-лизин-L-глутамат			X	
		N-ацетил-L-цистеин			X	
		N-ацетил-L-метионин			X (во производи наменети за луѓе на возраст над 1 година)	
Карнитин и таурин		L-карнитин	X	X	X	X
		L-карнитин хидрохлорид	X	X	X	X
		таурин	X		X	X
		L-карнитин-L-тартарат	X		X	X
Нуклеотиди						
		аденозин 5'-фосфорна киселина (AMP)	X		X	X
		натриумови соли од AMP	X		X	X
		цитидин 5'-монофосфорна киселина (CMP)	X		X	X
		натриумови соли на (CMP)	X		X	X
		гванозин 5'-фосфорна киселина (GMP)	X		X	X
		натриумови соли на (GMP)	X		X	X
		инозин 5'-фосфорна киселина (IMP)	X		X	X
		натриумови соли на IMP	X		X	X
			Храна за посебни групи потрошувачи			

Супстанција			Почетна формула за доенчиња и последователна формула за доенчиња	Преработена храна на житна основа и детска храна	Храна за посебни медицински намени	Храна презентирана како целосна замена на дневните оброци за регулирање на телесна тежина
		уридин 5'-фосфорна киселина (UMP)	X		X	X
		натриумови соли на UMP	X		X	X
Холин и инозитол						
		холин	X	X	X	X
		холин хлорид	X	X	X	X
		холин битартрат	X	X	X	X
		холин цитрат	X	X	X	X
		инозитол	X	X	X	X
<p>(¹) Менакинонот обично се појавува како менакинон-7, а во поретки случаи како менакинон-6.</p> <p>(²) Квасците збогатени со селен произведени со одгледување во присуство на натриум селенит како извор на селен и во сушена форма какошто се продава, содржи не повеќе од 2,5 mg Se/g. Доминантниот вид на органски селен, присутен во квасецот е селенометионин (помеѓу 60 и 85% од вкупната количина на изваден селен во производот). Содржината на други состојки органски селен вклучувајќи селеноцистеин не треба да надминуваат 10% од вкупната количина на изваден селен. Нивоата на неоргански селен обично не треба да надминат 1% од вкупната количина на изваден селен.</p> <p>(³) За аминокиселини употребени во формула за доенчиња и последователна формула за доенчиња, преработена храна на житна основа и храна за деца може да се користи само посебно наведениот хидрохлорид. За аминокиселини употребени во храна за посебни медицински намени и во храна презентирана како замена на дневни оброци за регулирање на телесна тежина, онолку колку што може да се примени, исто така може да се користат и натриумовите, калиумовите, калциумовите и магнезиумовите соли како и нивни хидрохлориди.</p> <p>(⁴) Во случај на формула за доенчиња, последователна формула за доенчиња преработена храна на житна основа и храна за деца може да се користи само формата на L-цистин.</p> <p>(⁵) Согласно Листата на одобрена нова храна наведена во Правилникот за посебните барања за безбедност на храната произведена со иновирани технологии (*²)</p>						

(*¹) Законот за безбедност на храната е усогласен со Регулацијата (ЕЗ) бр. 178/2002 на Европскиот парламент и на Советот од 28 јануари 2002 година, со која се утврдуваат општите принципи и барања на законот за храна, основање на Европското тело за безбедност на храната и утврдување процедури во однос на безбедноста на храната (CELEX бр. 32002R0178).

(*²) Правилникот за посебните барања за безбедност на храната произведена со иновирани технологии е усогласен со Регулацијата (ЕУ) бр.2015/2283 на Европскиот парламент и на Советот од 25 ноември 2015 година за нова храна, за изменување на Регулацијата (ЕУ) бр. 1169/2011 на Европскиот парламент и на Советот и за укинување на Регулацијата (ЕЗ) бр. 258/97 на Европскиот парламент и на Советот и на Регулацијата (ЕЗ) бр. 1852/2001 на Комисијата (CELEX бр.32015R2283).